

Sandgerðisskóli

VIÐ ERUM MEÐ! VIRKT NEMENDALÝÐRÆÐI

Umsókn

220223-7101

Verkefnastjórar:
Kolbrún Ósk Ásgeirsdóttir og
Örn Ævar Hjartarson

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit.....	2
Markmið.....	3
Leiðir til að ná markmiðum	3
Verkefni.....	3
Jólastöðvar	4
Nemendaping.....	5
Virkt nemendaráð og viðburðir á vegum nemenda.....	5
Lýðræði í daglegu skólastarfi	6
KVAN.....	6
Helstu hindranir.....	7
Helsti ávinningur og mat á verkefninu	7

Markmið

Markmið verkefnisins, *Við erum með - virkt nemendalýðræði* var að ljá nemendum skólans rödd og tækifæri til að tjá skoðanir sínar, vekja athygli og áhuga kennara á lýðræði í skólastarfinu og gæta þess að virðing sé borin fyrir skoðunum nemenda. Auk þess að taka saman öll þau verkefni sem eru fyrir í skólastarfinu sem eru unnin á lýðræðislegan hátt eða stuðla að lýðræði nemenda. Sett voru markmið að á skólaárunum 2022-2023 og 2023-2024 yrðu ákveðin verkefni unnin og sum þeirra fest í sessi.

Leiðir til að ná markmiðum

Þær leiðir sem voru farnar til að ná markmiðum verkefnisins voru að koma vinnubrögðum og verkefnum inn í skólastarfið sem auka lýðræðislega þátttöku nemenda. Að koma því fyrir að þessi vinnubrögð verði að venju í skólastarfinu. Skapa vettvang fyrir nemendur að koma hugmyndum sínum á framfæri óháð aldri. Veita kennurum verkfæri og tækifæri til að styðja við lýðræði nemenda í daglegu skólastarfi.

Verkefnin

Verkefni sem unnin voru í skólanum á þessum tíma voru:

- Jólstöðvar unglíngastígs
- Nemendapíng
- Virkt nemendaráð og viðburðir á vegum nemenda.
- Lýðræði í daglegu starfi
- KVAN fræðsla og verkefni

Jólastöðvar

Hefð er fyrir því að á skóladagatali eru tveir uppbrotsdagar í desember sem hafa verið nýttir í jólastöðvar. Jólastöðvar unglíngastígs voru að öllu leyti kennarastýrðar. Kennarar settu sig saman í hópa og völdu hvernig stöðvar þeir vildu bjóða upp á. Verkefnastjórar tóku að sér að endurskipuleggja þessa daga með það að markmiði að bjóða unglíngum skólans upp á uppbrotsdaga sem þeir stjórna sjálfir. Fyrsti hluti verkefnisins var að fá nemendaráð til að setja upp könnun þar sem nemendur völdu hvernig stöðvar þeir vildu sjá. Allar þær hugmyndir sem komu frá nemendum voru svo í boði, bara mis oft eftir því hversu oft hugmyndin kom fram. Næst voru svo settar upp stundatöflur fyrir þessa daga. Jólastöðvar voru skipulagðar frá morgunfrímínútum og fram að hádegismat eða frá 10:05 – 12:05, þrjár 40 mínútna kennslustundir. Eftir vinsældum í fyrri kosningu var svo sett upp rafræn skráning þar sem nemendur völdu hvaða stöð þeir vildu fara á í hverri kennslustund. Það mátti velja oft sömu stöðina eða alltaf mismunandi stöðvar. Það var 100% í höndum nemenda að setja upp sína eigin stundatöflu þessa tvo daga. Þegar skráningu var lokið þá var kennurum raðað á stöðvar eftir fjölda og nemendahóp. Þannig að ef það voru 40 nemendur skráðir í piparkökuskreytingar þá voru 3-4 kennara þar en á meðan voru kannski 10 nemendur í kókoskúlugerð og þá þurfti bara einn kennara. Skýrasta dæmið um hversu vel þessi stöðvavinna heppnaðist var að ekki eitt einasta agamál kom upp og var virkni og þátttaka nemenda frábær. Þar sem nemendur voru allir á sínum forsendum voru allir glaðir og það var auðveld ákvörðun að endurtaka leikinn aftur að ári. Nú hefur þetta form verið á jólastöðvum sl. 2 ár og mun að öllum líkindum halda sér á næstu árum.

Það vakti athygli að stór hluti nemenda valdi sér hreyfingu, boltaleiki eða hóptíma í ræktinni, þá var einnig vinsælt að gera kókoskúlur, skreyta piparkökur, spila Minecraft og á önnur spil. Nemendur sóttust mun minna í stöðvar eins og föndur og áhorf. Föndur hafði t.d. verið í stóru hlutverki í skipulagi fyrri ára.

2. FÖSTUDAGUR 10:45-11:25

- Piparkökuskreytingar
- Kókoskúlur
- Jógabolti
- Ræktin + pottur. Tími: 10:45-12:05
- Minecraft
- Kahoot
- Spilastöð

Nemendaping

Verkefnastjórar settu upp áætlun um framkvæmd nemendapings og fengu umsjónarkennara allra bekkjadeilda til að taka þátt. Ákveðið var að fjalla um ákveðin efni til að ræða um og vinna nemenda yrði markviss og er hugsunin að á næstu árum verði tekin fyrir önnur og fleiri málefni. Þau mál sem voru rædd í þetta sinn voru: kennsluaðferðir, námsaðstaða, skólalóðin, frímínútur og áhrif nemenda á nám. Í vinnu með nemendum og á skólapingi var unnið með þessi mál út frá því hvað nemendum þykir gott og hvað þarf að bæta.

Með þessari vinnu fengu nemendur færi á að koma á framfæri því sem þeim þykir vel gert í skólanum og hvað þarf að bæta. Niðurstöður voru kynntar á skólapingi þar sem skólastjórnendur mættu ásamt því að bæjarstjórn, fræðsluráði, starfsfólki fræðslusviðs og foreldrum allra nemenda var sérstaklega boðið.

<https://www.sandgerdissskoli.is/is/frettir/skolathing-sandgerdissskola-3>

Virkt nemendaráð og viðburðir á vegum nemenda

Í Sandgerðisskóla starfar virkt nemendaráð. Í því sitja fulltrúar nemenda á unglingastigi.

Nemendaráðið er sett upp sem val á unglingastigi þar sem nemendur sem hafa áhuga geta valið. Þegar hópurinn er klár skipum við formann, varaformann og ritara. Nemendaráðið hittist vikulega og skipuleggur viðburði sem eru á dagskrá. Nemendaráðið setur upp starfsáætlun fyrir veturinn sem er birt á heimasíðu skólans. Fundagerðir eru skráðar fyrir hvern fund og einnig birtar á heimasíðu skólans svo allir séu meðvitaðir um hvað sé á dagskrá. Það helsta sem er á dagskrá nemendaráðsins eru:

Bleikur október (góðgerðafjáröflun), smökkun á þorramat í Bóndadaginn, pönnukökubakstur á konudaginn, skipulag á skíðaferð, peysusölu, pepp og skipulag fyrir stuðningslið á Skólahreysti, útgáfa á skólableði skólans og kynningar í bekki á alls kyns viðburðum sem eru í

NEMENDAPING

20. september – kennarafundur. Verkefnastjórar fara yfir fyrirkomulag og efnistöð fyrir nemendaping.

21. september – 3. október - umsjónarkennarar fara yfir málefni nemendapings í umsjónar- og/eda samfélagsfræðitímum.

4. eda 5. október - Verkefnastjórar ásamt 2-3 fulltrúum hvers árgangs hittast og fara yfir það sem rætt var í bekkjum.

7. nóvember - skólaping. Fulltrúar nemendaráðs kynna á skólapingi helstu niðurstöður nemendapings.

skólastarfinu. Við leggjum áherslu á að nemendaráðið sé sýnilegt með því að koma reglulega fram og einnig útbjuggu nemendurnir peysur merktar ráðinu.

Lýðræði í daglegu skólastarfi

Lýðræði og mannréttindi er einn af sex grunnþáttum menntunar og því ætti öll kennsla að taka mið af því að nemendur hafi tækifæri til að læra um lýðræði, til lýðræðis, í lýðræði. Þegar litið er yfir starfið í skólanum okkar að þegar líður undir lok þessa verkefnis þá má sjá að mörg verkefni eru unnin á lýðræðislegan hátt auk þess sem margir bekkir nýta sér leiðir eins og kosningar. Yngri bekkir t.d. kjósa um dóta- eða bangsa dag, sumir bekkir hafa kosið hvenær dags er yndislestur, allir bekkir halda bekkjarfundir þar sem rætt er saman og fundnar lausnir t.d. ef upp koma ágreiningar varðandi frímínútur, sætaskipan, verkefnavinnu eða ýmislegt annað. Nemendum á miðstigi er markvisst kennt að axla ábyrgð á námi sínu, unnið með tjáningu og nemendum kennt að segja sína skoðun og þeim gefin tækifæri til að koma skoðunum sínum á framfæri. Í náttúrufræði á unglingsstigi vinna nemendur sín verkefni ávallt á sinn eigin hátt, hlutverk kennara er kynning, innlögn og svo yfirferð en nemendur bera ábyrgð og hafa val um það hvernig þeir vinna verkefni þess á milli. Þá vinna allir bekkir í skólanum bekkjarsáttmála og nota lýðræðislegar aðferðir til að ákveða ýmis verkefni sem snúa að bekknum sem heild eins og skreytingar fyrir jólin, árshátíðaratriði, uppbrot og margt annað.

KVAN

Til að fá frekari þekkingu inn á nemendalýðræði og þeirri færni að geta verið virkur þátttakandi í lýðræðissamfélagi fengum við KVAN til að sníða að þörfum okkar fræðslu og námskeið. Leiðbeinendur frá KVAN komu til okkar í skólann og hittu alla nemendur. Skólanum var skipt eftir stigum í þrjá hópa en hóparnir byrjuðu allir á því að mæta á fyrirlestur þar sem fjallað var um nemendalýðræði og hvernig á að vera virkur þátttakandi í skóla jafnt sem daglegu lífi auk þess sem fjallað var um samskipti. Að fyrirlestri loknum fóru svo allir bekkir í sínar heimastofur og unnu verkefni ásamt því að fara í ýmsa leiki. Leiðbeinendur KVAN

Við erum með virkt nemendalýðræði

KVAN

FORELDRAFRÆÐSLA

26. FEBRÚAR KL. 17:00

Á SAL SKÓLANS

INGVELDUR OG BJARKLIND FRÁ KVAN

KOMA OG VERDA MED FRÆÐSLU FYRIR FORELDRA

- Framhald af vinnu sem þeir unnu með nemendum skólans í janúar. Auk vinnu sem fór fram á skólaþingi!
- Fyrir forráðamenn allra barna í Sandgerðisskóla
- Lýðræði, þrautrinngja og samskipti

komu degi áður á kennarafund og fóru yfir dagskrá og verkefni sem átti að vinna með nemendum.

Þessum degi var svo fylgt eftir með foreldrafræðslu þar sem sömu leiðbeinendur komu og fóru yfir þá vinnu sem var unnin með nemendum. Skólastjóri fór einnig yfir vinnu og niðurstöður nemendabings og skólabings.

Helstu hindranir

Helstu hindranir við framkvæmd verkefnisins voru að fá starfsfólk með okkur í lið og hliðra til sínum verkefnum til að gefa nemendum sínum tækifæri til að taka þátt t.d. í nemendabinginu. Mikið er um uppbrot og fjölbreytileika í skólastarfinu og því var erfitt að finna tíma fyrir nemendabingið þar sem fulltrúar allra bekkja gætu mætt og tekið þátt. Þá þurftu nokkrir kennarar aðstoð varðandi framkvæmd á þeim hluta nemendabingsins sem fór fram inni í bekk en þá stigu verkefnastjórar inn og aðstoðuðu við framkvæmd. Það voru hindranir varðandi framkvæmd á jólastöðvum en þá þurfti starfsfólk að stíga út fyrir sinn þægindaramma og mæta til starfa á stöðvum sem nemendur höfðu valið.

Erfitt var að finna námskeið eða fræðslu í tengslum við nemendalýðræði. Á endanum fengum við KVAN í lið með okkur til að setja saman dag þar sem allir nemendur skólans fengu stuttan fyrirlestur, unnu verkefni og fóru í hópleiki. Auk þess að þessi dagur snerist um nemendalýðræði þá fengum við KVAN til að flétta saman samskipti, þrautseigju og trú á sjálfum sér en það eru þeir þættir sem við sem skóli viljum og þurfum að bæta okkur í miðað við niðurstöður Skólapúlsins.

Helsti ávinningur og mat á verkefninu

Helsti ávinningur verkefnisins er þau verkefni sem sitja eftir hjá okkur í skólastarfinu. Nemendabing, skólabing, nemendamiðaðar jólastöðvar, fræðsla um lýðræði og hvernig hvetja má nemendur til lýðræðislegrar þátttöku.

Verkefnið hefur þau áhrif á skólastarfið að starfsfólk og nemendur eru meðvituð um mikilvægi lýðræðis í skólastarfi. Að setja einn af grunnþáttunum í brennidepil gerir það að verkum að áherslan smitast í allt starfið.

Segja má að markmið verkefnisins hafi náðst. Nemendur hafa fengið rödd og fengið markviss tækifæri á að hafa áhrif á skólastarfið. Kennarar hafa fengið hugmyndir og stuðning við að vinna með lýðræði í sínum bekkjum.

Skýrslu um verkefnið verður skilað til Sprotasjóðs Rannís auk þess að vera birt á heimasíðu skólans. Verkefnið verður áfram kynnt í starfsmannahópi skólans.

Dagsetning 6. júní 2024

Kaibinn Ósk Ásgeirsdóttir

Órn Arar Hjartarson

Undirskrift verkefnastjóra

Bylgja Baldurselöftir

Undirskrift skólastjóra ábyrgðarskóla